

Torre de la Pobla / Torre del Fusteret

Súria

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Derivació de la Ctra. Manresa a Cardona
Emplaçament En un petit congost, abans d'entrar a la plana de Súria, al costat del Cardener.

Coordenades:

Latitud: 41.814242485223
Longitud: 1.7619468731328
UTM Est (X): 397169
UTM Nord (Y): 4629893

Classificació

Número de fitxa 08274 - 5
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic
Segle XI
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Malgrat el seu estat deficient, es troba consolidada.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs National Monument Record – Defensa
inspire:
Observacions protecció: Decret 22.04.1949
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari IPA 35318 /CCAA 12323
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús

Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 007A00175
Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA- J.M. Huéllamo
Data de registre de la fitxa: ds., 27/11/1999 - 01:00
Autoria de la darrera revisió: Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.
Data de la darrera revisió: dv., 03/09/2021 - 09:00

Descripció

Localitzada a poc més de dos quilòmetres abans d'arribar a Súria, venint de Manresa, a mà esquerra de la carretera, a l'altra banda del Cardener, a dalt d'un pujol i, actualment, voltada de pins blancs i indústries, prop d'una font (SOLER, 1985). Es tracta d'una torre rodona de pedra, de planta circular amb una amplada interior, al nivell inferior, de 248 cm i un gruix de les parets, en aquest mateix nivell, de 143 cm. L'amplada exterior és d'uns 535 cm. Al pis superior, les parets tenen un gruix d'uns 125 cm i, per tant, el buit central 285 cm. Des de terra, a l'exterior, fins al peu de la porta hi ha uns cinc metres i des del peu de la porta fins a les darreres rengleres de pedres quatre metres més; això vol dir que, fins a les rengleres de carreus més altes, la torre té una alçada d'uns nou metres. El terra que hi havia al pis situat al nivell de la porta era suportat per falsa cúpula amb un forat a la part central i amb una alçada, de la línia d'arrencament, d'uns 85 cm. El forat, que devia servir per entrar, des del pis principal, a la cambra inferior, és un quadrat imperfecte d'uns 75 cm de costat. En totes les rengleres de la part baixa d'aquesta falsa cúpula manca alguna pedra cada un, dos, tres, etc., carreus; la finalitat d'aquest estalvi devia ésser descarregar aquesta construcció. En el pis principal també manquen alguns carreus, en la cara interior de la paret. A l'observar la part més alta, de damunt la porta, es veu que les quatre o cinc darreres rengleres de carreus no són iguals que la resta. Les pedres estan ben tallades, un xic més grosses i d'un color una mica diferent. Cal pensar que, segurament, foren afegides més o menys posteriorment al conjunt de la torre. Tanmateix, en la part que hi ha dessota aquestes rengleres més altes, es veu que, per damunt de la porta, a partir del nivell de la llinda, hi ha un canvi de coloració dels carreus: passa d'una pedra groguenca a unes més rogenques. Així mateix, potser hi predominen més les formes allargades. En la part més baixa, el gruix de les rengleres oscil·la entre 10 i 20 cm. La cara exterior dels carreus sol tenir forma oval i posició horitzontal, però, també, en alguna renglera, predominen les formes gairebé quadrades. Les mides de la cara visible de les pedres del costat interior de la paret solen oscil·lar al volt d'uns 17 cm d'alt per 28 cm de llarg. Mercès a un esvoranc que hi ha fet a la part baixa de la torre es pot veure que el mur, tal com sol esdevenir-se en les parets de les construccions riques d'aquesta època, té les seves dues cares fetes amb pedres treballades a la part exterior i reble entremig dels carreus d'una cara i l'altra. Les pedres de la banda exterior (només tallades per una cara) tenen una longitud vers l'interior que oscil·la entre 25 i 40 cm. La longitud de les de la cara interior del mur és d'uns 20-30 cm. Entremig, el central és format per pedres d'uns 30 o 40 cm. -a la part més baixa 50 cm- barrejades amb morter i amb pedretes d'uns 10 cm². El morter té un color gris pàl·lid, amb granets de sorra que oscil·len entre uns 2 i 5 mm.

Observacions:

Punt avançat Cardener avall, vigilant de un tros més de l'estrada que seguia el riu Cardener. Les imatges gràfiques corresponen a una mostra de l'aparell constructiu, (tot i predominar les rengleres de pedres amb formes allargades, en d'altres rengleres són abundosos els carreus col·locats verticalment), la porta de la torre vista des de l'exterior, i per últim, la secció i planta, al nivell de la porta, de la Torre (dibuixos J. Bolòs, BOLÒS, 1982).

A l'Inventari de Patrimoni Arquitectònic consta que la protecció que té és BCIL (5240-I. Aprovació definitiva comissió urbanisme 21/01/2003), malgrat el seu caràcter defensiu.

Història

Guardia edificada per controlar el camí de Manresa a Cardona per la vall del Cardener (AUTORS DIVERSOS, 1984) o bé per comunicar el castell de Súria amb el de Sant Mateu, sense que la visió directa entre ambdós podés ser interceptada (SITJES, 1988) (encara que aquesta darrera teoria tal vegada hagi de ser revisada per la troballa d'altres torres al llarg del present inventari. En estudiar l'aparell constructiu d'aquesta torre, segons J. Bolòs (BOLÒS, 1982), hom pot distingir força clarament dues èpoques en la seva construcció, sembla que ambdues corresponen al segle XI. La seva erecció en aquest lloc deu estar lligada als freqüents perills d'atacs dels sarraïns: l'any 1003, Abd al-Malik féu una incursió contra els comtats catalans i una de les comarques que foren més devastades fou precisament la del Bages. Vers l'any 1020, ran de la nova consagració de l'església de Santa Maria de Manresa, encara es parla de l'atac a aquesta ciutat com un fet proper. Si els musulmans varen arribar fins a Manresa és possible que la ràtzia seguís Cardener amunt i afectés Súria. Si més no, el pànic creat per la destrucció de Manresa degué ser prou gran per menar la gent de Súria a fortificar-se més be i, per exemple, bastir una torre de guaita una mica més avall, que pogués avisar en cas d'atac. És, però, simplement una hipòtesi, puix, tot i que cal pensar que la torre fou construïda vers mitjan segle XI, fa del mal determinar la data exacta (BOLÒS, 1982).

Bibliografia

AUTORS DIVERSOS (1984). Catalunya Romànica, vol. XI (El Bages). Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

BOLÒS, Jordi (1982) "La torre rodona de pedra del veïnat del Fusteret, municipi de Súria, Bages" , Quaderns d'Estudis Medievals núm. 7 (volum 1), p. 434-441. Barcelona: Artestudi.

CASTELLANO, A.; MASSANA, I.; REGUANT, J. (1983) Súria. Km. 0, Súria.

SITJES I MOLINS, Xavier (1988) "Intercomunicacions dels castells del Bages" Dovella. Núm. 39, pp. 32-38, Manresa: Associació Cultural Dovella.

SOLER I CLARIANA, Pau (1985) Súria, el meu poble. Súria.

